

Republika Srbsko

MINISTERSTVO OSVETY, VEDY A TECHNOLOGICKÉHO ROZVOJA
ÚSTAV PRE HODNOTENIE KVALITY VZDELÁVANIA A VÝCHOVY
VOJVODINSKÝ PEDAGOGICKÝ ÚSTAV

SKÚŠOBNÝ ZÁVEREČNÝ TEST

školský rok 2017/2018

TEST SLOVENSKÝ JAZYK

POKYNY

- Test obsahuje **20** úloh, ktoré treba vyriešiť za **120** minút.
- Každú úlohu pozorne prečítaj, porozmýšľaj o tom, čo sa v úlohe žiada, a o spôsobe, ako ju vyriešiš (zakrúžkovať, pospájať, podčiarknuť, dopísať a iné).
- Píš čitateľne a dbaj, aby tvoje odpovede boli zrozumiteľné, ale aj gramaticky a pravopisne správne.
- Pri riešení úloh, v ktorých sa od teba žiada, aby si niečo dopísal, vždy používaj úplné názvy; skratky sa nedovoľujú (napríklad treba napísať podstatné meno, a nie p. m. alebo pod. m., napísať lokál, a nie lok. a podobne).
- Vyplň test **chemickou ceruzou** (počas práce môžeš používať grafitovú ceruzku a gumičku).
- Odpovede napísané chemickou ceruzou sa nesmú prečiarkovať alebo opravovať.
- Do štvorčeka, ktorý sa nachádza na pravej strane úloh, nič nepíš. Je to priestor, kde majú učitelia, ktorí opravujú testy, napísať počet bodov. Nič nepíš ani na tejto a poslednej strane.
- Ak s prácou skončíš skôr, odovzdaj test a potichu vyjdi, aby si ostatných žiakov nevyrušoval.

Želáme ti veľa úspechov v práci!

* Тестове, као ни делове тестова, није дозвољено јавно објављивати без претходне сагласности Завода за вредновање квалитета образовања и васпитања.

1. Pozorne prečítaj úryvok z *Rysavej jalovice* Martina Kukučina a odpovedz na otázku.

„Starý, pozor na kapce, aby si ich nepotratil; na cukor, kávu, med, bryndzu, mak, piepor, papriku, olej a sviečky nezabudni. A nechže sa ti hrnčeky nepobijú!“ volala Eva za mužom svojim Adamom Krtom, ktorý práve poberal sa na jarmok, aby zaopatril domácnosť týmito maličkosťami.

„Nezabudnem, starká, nič, animak. Ó, ja kúpim všetko, keby som len mal dobrú trž na kapce.“

„Nezabudneš, horký nezabudneš! Najťaž ti trochu oblznúť, nebudeš ani vedieť, či si. Keby tak ja s tebou šla, nerečiem, že by sa nevykonalo, ale...“

„Šla, šla! Obidvaja budeme krky lámať v tom stisku? Či sa ti to ešte toľme žiada? Na, vezmi kapce a choď si ich ty predávať, a ja zostanem doma, na pokoji.“

No Krt nemyslel to dopravdy, veď ako by opustil jarmoček, ktorý už oddávna túžobne čaká, a síce preto, že doma je ani v putách. Žena dohliada naň sťa na papluha, takže Adam Krt nikdy si nemôže kopýtkom vyhodiť. Nuž či potom div, keď spod ženej ferule tiaha sa na jarmok!

Napiš, z koľkých odsekov pozostáva uvedený úryvok. _____

2. Pozorne prečítaj text z internetu (www.zdravie.sk) a urč postoj jeho autora.

Slnčné žiarenie

Slnčné žiarenie je hlavnou súčasťou vonkajšieho prostredia človeka a ovplyvňuje priamo aj nepriamo väčšinu živých foriem na Zemi. Ako prvá bola zistená zdraviu pozitívna vlastnosť slnečného žiarenia v prevencii nedostatku vitamínu D a pri liečbe detského ochorenia krivica – rachitída.

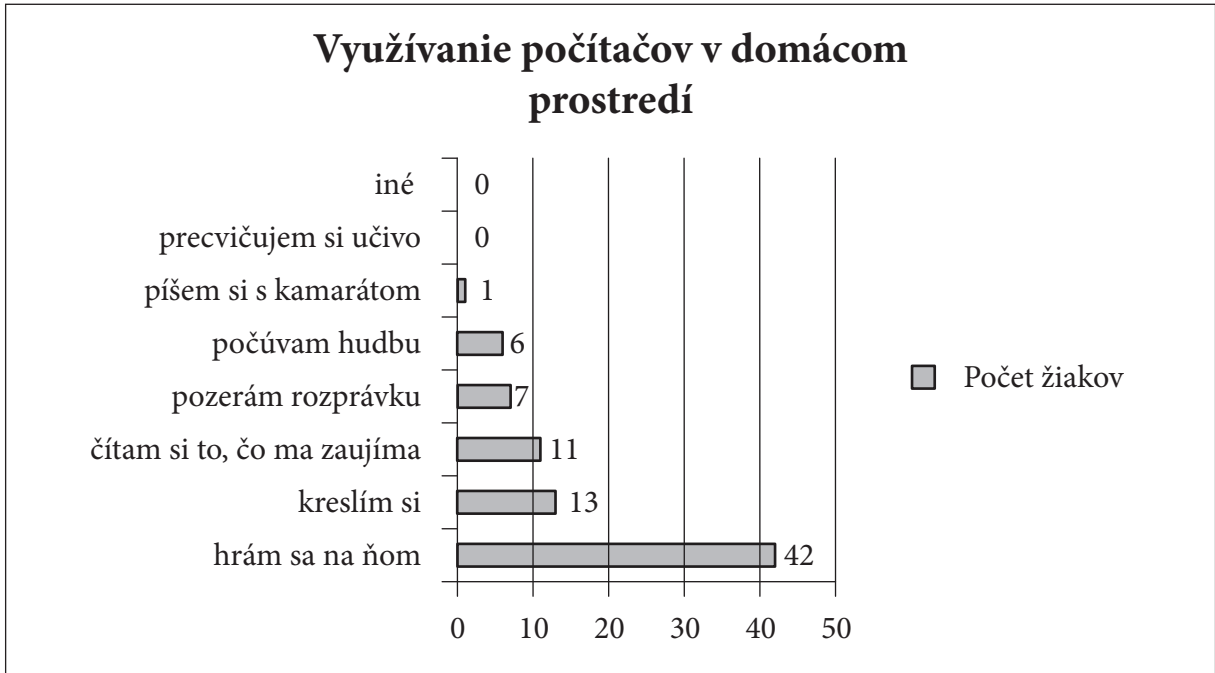
Na druhej strane už koncom 19. storočia dermatológovia upozorňovali na možnosť nepriaznivých účinkov pri dlhodobom vystavení. Moderná “honba za bronzom” a zavádzanie fototerapie do laickej kozmologie sa nepriaznivo premieta do urýchleného starnutia kože, nárastu počtu karcinómov kože, nemelanómových nádorov, malígneho melanómu kože a do nárastu poškodení oka rôzneho druhu.

Novou skutočnosťou s významnými dôsledkami je redukcia ozónovej vrstvy stratosféry. Po rade výkyvov až k hodnotám 20% - 40% úbytku oproti hodnotám za posledných 30 rokov sa hodnoty ustálili na hranici absolútneho minima.

Aký je postoj autora k tomu, či slnečné žiarenie pozitívne alebo negatívne vplýva na náš organizmus? Zakrúžkuj písmeno pred správnu odpoveďou.

- a) Autor sa zmieňuje, že slnenie v každom ohľade priaznivo vplýva na naše zdravie.
- b) Slnenie je zdravé, ale netreba sa prehnane vystavovať slnečnému žiareniu.
- c) Slnčné žiarenie nepriaznivo vplýva pri liečbe detského ochorenia rachitíde.
- d) Nedostatok slnečného žiarenia zapríčiňuje starnutie a karcinóm kože.

3. Všimni si uvedený graf.

Urobená je analýza používania počítačov v domácom prostredí. Napíš odpovede na otázky.

- a) Koľko žiakov je anketovaných? _____
- b) Koľko žiakov si precvičuje úlohy? _____
- c) Koľko žiakov pozerá rozprávky na počítači? _____
- d) Žiaci používajú počítač najviac na _____

4. Veronika Trnková sa rozhodla, že sa prihlási do tanečnej školy Dance v Starej Pazove. Veronika sa narodila 12. marca roku 2003. Býva v Ulici jarmočnej 36 v Starej Pazove. V tanečnej škole si možno zvoliť tanec salsu alebo polku. Veronika by sa chcela naučiť tancovať salsu. Na tanečné hodiny sa možno prihlásiť prostredníctvom elektronickej pošty tanec@mail.com.

Vyplň Veronikinu prihlášku.

Prihláška do tanečnej školy

Meno a priezvisko: _____

Ulica a číslo domu: _____

Mesto: _____

Dátum narodenia: _____

Druh tanca: _____

5. Doplň chýbajúce písmená z, ch, y, o, á, y, y, ú. Každé písmeno použi iba raz.

Len čo to k__zelnický c__linder dopovedal, stará fľaša, ktorá mala na dne ešte trochu čpavku, si tak vzd__chla, že sa rozprskla na tisíc m__rnych kúskov a čpav__k sa rozfrkol na všetky stran__ a všetky veci začalo zrazu štípať v očia__ a srdcevrúco sa ro__plakali.

Lubomír Feldek: *Rozprávka zo smetiska*

6. Priraď k slovám pravopisné pravidlo tak, že pred každý rad slov napíšeš zodpovedajúce číslo.

a) _____ nezlomný, silný, nepoddajný	1. N j. č.; prídavné mená, vzor pekný
b) _____ stromy, holuby, kláty	2. vybrané slová
c) _____ sedeli, spievali, tancovali	3. m. č. minulý čas; slovesá
d) _____ sýkorka, korytnačka, myš	4. N m. č.; podstatné mená, m. rod, vzor dub

7. Pozorne prečítaj nasledujúce vety.

- Tá naša skupina je veselšia ako ostatné.
- Boli to najkrajšie prázdniny, aké sme zažili.
- Aj my sme boli lepší vtedy, keď bola najtuhšia zima.

- 1) Na čiaru vypíš z viet prídavné mená, ktoré sú v komparatíve (druhý stupeň).

- 2) Napíš tretí stupeň (superlatív) prídavného mena veselý: _____

8. Pozorne prečítaj úryvok z poviedky Ruda Morica *Na tokanisku*. V úryvku sú dve jednoduché vety. Vyhľadaj ich a podčiarkni.

A zatiaľ slnko už začalo ohrievať kraj čistinky. Sliepky sa jedna po druhej pustili na krídla a odťahli k svojim hniezdam. Len kohút si ešte stále mašúruje po siahovici. Už ani netoká, len krídlami brúsi... A keď si takto dosýta povľkal, hlasne zatrepotal a vzniesol sa do povetria.

9. Pozorne prečítaj nasledujúcu vetu a všimni si podčiarknuté slová.

Ďôležité je, aby Smolenický záмок mal vo dverách nainštalovaný bezpečný záмок.

Zakrúžkuj písmeno pred správnou odpoveďou. Podčiarknuté slová sú:

- a) antonymá
b) synonymá
c) homonymá

10. Urč rod, číslo a pád podčiarknutých slov vo vete a napíš ich do tabuľky.

Správy o silnej snehovej búrke doslova zaplnili internet.

	rod	číslo	pád
snehovej			
búrke			

11. Napíš na čiaru, s ktorými pádmi sú spojené predložky *okolo*, *pred* a *na* v nasledujúcich vetách.

- a) Zuzana prešla okolo stánkov s občerstvením. _____
b) Martin nebol zvyknutý odpovedať pred tabuľou. _____
c) Chlapec ostal prekvapene stáť na chodníku. _____

12. Pozorne prečítaj úryvok z básne a pomenuj podčiarknuté umelecké prostriedky.

Dvanásta jeseň už prchne z kalendára,
Aký si pilný, čas!
Dvanásta jeseň už prchne na spomienku,
čo navštevuje nás.

Po ciferníku chodia dni.
Dedinou chodí poštár.
Aký dnes veští taj?

Milan Rúfus: *Príhody*

13. Pozorne prečítaj súvetia. Všimni si, kde sú napísané čiarky. Za súvetím, v ktorom je čiarka napísaná správne, napíš písmeno **S** a za tým, kde je napísaná nesprávne, napíš **N**.

a) Ferko na mňa zavolať že, počul praskať ľad. _____

b) Keď žiaci odchádzali domov, učiteľka obyčajne vyšla pred školu. _____

c) Veď som ti povedala aby si, položil na stôl prikrývku. _____

14. Pozorne prečítaj uvedený úryvok z poviedky *Reštavrácia* autora Jána Kalinčiaka a všimni si podčiarknutú časť vety.

„Štefan pri ujcovi nielenže sa vycvičil v úradných veciach, ale i skoro bez očakávania stal sa slúžnym... Ostatne bol Štefan usilovný človek, no bieda je najlepší majster a tejto užil za mladi až do sýtosti.“

Zakrúžkuj písmeno pred správnou odpoveďou. Podčiarknutá výpoveď znamená, že:

a) skúsenosť a núdza učí

b) bohatému netreba rozumu

c) bohatý nikdy nemá dosť

d) i boháč sa chudobným stať môže

15. Pozorne prečítaj báseň Milana Rúfusa *Báseň a modlitba*.

Čo sa ty v básni dozvedáš:
Keď plače oblak, to je dážď.

Keď nebo plače, je to rosa.
Keď plače lúka, je v tom kosa.

Keď plače strom, je priskyrica.

Keď ty plačeš - dve tvoje líca
sa rozprávajú o duši.

Modlitbička to osuší.

A ako božie slniečko
zatlačí slzu pod viečko.

Báseň a modlitba sú sestry.
Pozvi ich k sebe, stôl im prestri.

a) Napíš názov rýmu v podčiarknutých veršoch: _____

b) Napíš schému rýmu: _____

c) Z podčiarknutých veršov vypíš slová, ktoré sa rýmujú: _____

- 16.** Pozorne prečítaj texty a v každom z nich urč druh literárneho postupu. Vedľa každého textu na čiaru napíš druh literárneho postupu (opis, rozprávanie, dialóg, monológ). Pozor, o jeden postup je viac.

1.

Herbert sedel v obývačke, dopíjal kávu a listoval si v starých novinách. Čítal titulky, ktoré boli na jedno kopyto, niektoré články iba preletel očami. Na domácej politickej scéne sa za tri týždne nič nezmenilo, nová vládnuca garnitúra sľubovala lepšie sociálne podmienky, stará bola a priori proti akýmkoľvek zmenám, a to na každom fronte. Herbert sa nikdy politicky neangažoval. Mal svoju firmu, ktorú vybudoval sám, a spoľahlivého obchodného partnera.

Taňa Lucká: *Pavučina*

2.

Garonne je veľmi poriadny chlapec. Vyzerá smiešne, lebo je veľký a tučný, šaty má tesné, rukávy sú mu priúzke, nohavice prikrátke, klobúk mu zle sedí na hlave, je ostrihaný dohola, len topánky má veľké a kravatu má pokrútenú ako povraz.

Edmondo de Amicis: *Môj priateľ Garonne*

3.

„No toto! Šéfinko nám omladol,“ obzerala si ho Nora. „Vitaj medzi nami,“ objala ho so slzami v očiach.

„A zase ma máš na krku, Norika,“ zažartoval Herbert. „Tešil som sa domov, ani nevieš ako.“

„Načase, že si sa vrátil, Herbert,“ povedal priamočiary Jozef. „Priznám sa, chýbal si nám. Ale výlet ti prospel. Vyzeráš oveľa lepšie, ako keď si odchádzal,“ potľapkal ho po pleci.

Taňa Lucká: *Pavučina*

- 17.** Pozorne prečítaj úryvok z textu *Uslzený cencúl* L. Kuchtu a na čiaru napíš časť vety, v ktorej je prirovnanie.

Netušil, čo ho po tolkej zimnej pýche stuhne. Namýšľal si, že je široko-ďaleko najkrajší, že je blýskavejší ako diamant, že strecha by bola bez neho chudobná. Teraz roní slzy, želie nad prehrou svojej studenej družky. Lúto mu je, že z nej vidí už len zdrapy, zabudnuté v dolinách a tmavých kútoch.

18. Zakrúžkuj písmená pred riadkami, v ktorých je správne priradený literárny druh k literárnemu žánru.

- a) rozhlasová hra – epika
- b) historický román – lyrika
- c) historická povesť – dráma
- d) ľubostná báseň – lyrika
- e) ľubostný román – epika

19. Pozorne prečítaj uvedené texty.

1.
RIADITEĽ: Nechceš hrať?
POPOLUŠKA: Hrám.
RIADITEĽ: Ale nechceš o sebe nič povedať?
POPOLUŠKA: Nie.

Janusz Glowacki: *Popoluška*

2.
Konopa rastie si a nevie, prečo je vlastne živá,
jej čisté vlákna nehodný človek zneužíva:
priatelia mnohí, čo už vzali skazu,
nejeden mi umrel od povrazu.

Paľo Bohuš: *Konopa*

3.
Alebo je to vlások zlatej konopy,
ktorý nás neraz poplátal a dal dokopy
a teraz sa leskne iba na praslici?

Viera Benková: *Heroica slovaca*

Zakrúžkuj správnu odpoveď.

- a) Všetky tri texty sú napísané viazanou umeleckou rečou.
- b) Druhý a tretí text je napísaný viazanou umeleckou rečou a prvý text neviazanou umeleckou rečou.
- c) Všetky tri texty sú napísané neviazanou umeleckou rečou.
- d) Druhý a tretí text je napísaný neviazanou umeleckou rečou a prvý text viazanou umeleckou rečou.

20. Pozorne prečítaj uvedený úryvok z textu Bela Kopolku *Pre teba sa postavím proti svetu*. Potom ku textu na čiaru napíš, či ide o ja-formu alebo o on-formu rozprávania.

A.

Otec so synom si obstarali psa. Nebol to obyčajný pes, pretože jeho matka pochádzala zo štvrtého kríženia vlka s nemeckým ovčiakom a otec lavínový pes Udo. Čo očakávali od svojho psa, ktorému dali meno Bak? Bude z neho pes-záchranár? _____

B.

Najradšej by som ho brával na prechádzky. Povedal som tatkovi, kam ideme, a šli sme až na Zbojnický hrb. Tam sme sa dívali do doliny, strmo sa prepadala až k lesu a bolo v nej veľa takých fariieb, aké som mal najradšej. Stál som na Hrbe, Bak vedľa mňa, pozorovali sme turistov. Bolo ich čoraz menej, ojedinele sa trúsili na chodníku, v tichej doline občas klopla skala pod ich nohami. Stáli sme s Bakom vysoko nad nimi, pripravení zachrániť pol sveta, keď aj nie celý. Odtrhol som si neskorý jesenný kvietok, prižmúril som oči, až sa rozplynul vo farebnú škvrnu, aj krajina za nim bola ako farebná škvrna, a s tým kvietkom som sa obracal dokola a hľadal, na ktorom mieste splynie s pozadím tak, že sa mi to bude páčiť. A už som to našiel a bolo to zakaždým najkrajšie, ako som to objavil. A keď som to objavil, hneď som to chcel namaľovať. Nikdy som netúžil namaľovať vrchy, stromy a potoky. Zakaždým to bolo čosi, čo doteraz neviem vysvetliť. _____

Výsledky testu

Poznámka: ŽIACI NEVYPLŇAJÚ túto stranu!

Úhrnný počet bodov

(od 0 do 20)

		,	
--	--	---	--

Komisia:

1. _____

2. _____

3. _____

Kontrolór:

4. _____

Počet bodov z každej úlohy

Por. č. úlohy	Nevyplnené	0 bodov	0,5 bodu	1 bod
1.	☐	☐	☐	☐
2.	☐	☐	☐	☐
3.	☐	☐	☐	☐
4.	☐	☐	☐	☐
5.	☐	☐	☐	☐
6.	☐	☐	☐	☐
7.	☐	☐	☐	☐
8.	☐	☐	☐	☐
9.	☐	☐	☐	☐
10.	☐	☐	☐	☐
11.	☐	☐	☐	☐
12.	☐	☐	☐	☐
13.	☐	☐	☐	☐
14.	☐	☐	☐	☐
15.	☐	☐	☐	☐
16.	☐	☐	☐	☐
17.	☐	☐	☐	☐
18.	☐	☐	☐	☐
19.	☐	☐	☐	☐
20.	☐	☐	☐	☐

Napiš ✕ na zodpovedajúce miesto.

Škola	
Sídlo	
Priezvisko a meno žiaka	